

DEONTOLOGIE

Deontologische code voor de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers¹

(opgesteld met toepassing van artikel 163bis van het Reglement van de Kamer, aangenomen in plenaire vergadering op 19 december 2013)²

HOOFDSTUK I – TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

De deontologische code voor de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers behelst alle beginselen, gedragsregels en gebruiken die de Kamerleden bij de uitoefening van hun mandaat in acht moeten nemen.

Voor de toepassing van deze code worden met de handelingen die door de Kamerleden worden verricht, gelijkgesteld de handelingen die in hun naam worden gesteld door hun persoonlijke medewerkers, door medewerkers van hun fractie of door derden die voor hun rekening handelen.

HOOFDSTUK II – ALGEMENE BEGINSELEN

Art. 2

De Kamerleden nemen in alle omstandigheden een houding aan die het vertrouwen van de burger in het Parlement bevestigt en versterkt.

Daartoe nemen zij bij de uitoefening van hun ambt de volgende beginselen in acht: belangenloosheid, integriteit, transparantie, zorgvuldigheid, eerlijkheid, waardigheid, verantwoordelijkheid en respect voor de reputatie van het Parlement.

Gedurende de uitoefening van zijn ambt is de Kamervoorzitter uiterst voorzichtig in de uitoefening van nevenactiviteiten. Het ambt is evenwel onverenigbaar met elke activiteit die hij zelf of via een tussenpersoon verricht en waardoor ofwel:

- 1° de ambtelijke plichten niet kunnen worden vervuld;
- 2° de waardigheid van het ambt in het gedrang komt en/of het vertrouwen van het publiek in het ambt wordt aangetast;
- 3° de eigen onafhankelijkheid wordt aangetast;
- 4° een conflict tussen tegenstrijdige belangen ontstaat.

¹ Belgisch Staatsblad van 21 mei 2014.

² Art. 163bis van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers: «Ieder Kamerlid verbindt zich ertoe de bij dit Reglement gevoegde deontologische code van de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers in acht te nemen. De Kamervoorzitter neemt bovendien de bepalingen van de code in acht die betrekking hebben op zijn ambt. Over de inachtneming van deze Code door de Kamerleden kan de Federale Deontologische Commissie vertrouwelijke individuele adviezen uitbrengen, alsook adviezen en aanbevelingen van algemene aard.»

Art. 3

De Kamerleden mogen hun titel of hun voorrechten niet gebruiken voor andere doeleinden dan die welke verband houden met de uitoefening van hun mandaat.

Zij mogen zich, noch in de uitoefening van hun ambt, noch daarbuiten, voordoen als een ombuds- of een klachtendienst.

Art. 4

Bij hun betogen in en buiten het Parlement en in hun contacten met individuen, groepen en instellingen geven de Kamerleden voorrang aan het algemeen belang boven de particularistische belangen.

Art. 5

1. De leden van de Kamer voorkomen elke vorm van belangenconflict.

Van een belangenconflict is sprake wanneer een lid van de Kamer een persoonlijk belang heeft dat een ongewenste invloed kan hebben op de wijze waarop hij zijn taken als lid uitoefent. Van een belangenconflict is geen sprake wanneer een lid voordeel geniet door het enkele feit dat hij tot de bevolking als geheel of tot een grote categorie van mensen, beroeps-categorieën inbegrepen, behoort.

2. Wanneer een lid vaststelt dat het in een in de eerste paragraaf bedoeld belangenconflict kan komen maakt het er mondeling melding van alvorens schriftelijk of mondeling tussen te komen en alvorens te stemmen tijdens een commissievergadering of de plenaire vergadering in verband met een vraagstuk dat op dat belang betrekking heeft.

Art. 6

Afgezien van hun parlementaire vergoeding mogen parlementsleden geen enkel financieel of materieel voordeel, van welke aard ook en elk geschenk met een niet symbolische vermogenswaarde inbegrepen, aanvaarden in ruil voor handelingen die parlementsleden tijdens de uitoefening van hun mandaat stellen.

Conform artikel 16*bis* van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen zijn giften binnen deze wettelijk bepaalde grenzen wel toegelaten.

Art. 7

De leden van de Kamer staan ten dienste van alle burgers zonder enige discriminatie, op grond van bijvoorbeeld geslacht, sociale achtergrond, geboorte, taal, nationale of etnische afkomst, levensbeschouwelijke, politieke of vakbondsovertuiging, of op grond van de persoonlijke gevoelens die ze ten aanzien van die burgers koesteren.

HOOFDSTUK III – INFORMATIE EN DOORVERWIJZING

Art. 8

Het behoort tot de wezenlijke taken van de leden van de Kamer om informatie te ontvangen en te verstrekken en om door te verwijzen naar de bevoegde diensten of instanties.

De leden mogen echter geen informatie opvragen of verstrekken waar de burger geen toegang toe heeft, in het bijzonder wanneer het verstrekken van die informatie de goede werking van de bestuurlijke overheid in het gedrang kan brengen, de privacy van een derde kan schenden of nog raakt aan de scheiding der machten.

Art. 9

De leden van de Kamer proberen, waar mogelijk, vraagstellers door te verwijzen naar de bevoegde diensten van de administratie, het gerecht, enzovoort, zoals bijvoorbeeld de ombuds- en klachtendiensten die van overheidswege ingesteld zijn om de problemen van de vraagstellers op te lossen, of naar de particuliere of overheidsdiensten die gespecialiseerd zijn in het oplossen van de opgeworpen problemen.

Ze kunnen in dit verband de burger inlichten over de werking van die diensten en hem de geschikte kanalen en procedures ter kennis brengen om een aanvraag of een klacht in te dienen of om de betrokken dienst een vraag te stellen.

HOOFDSTUK IV – TUSSENKOMST

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

Art. 10

Een tussenkomst is een handeling die een Kamerlid stelt ten gunste van een of meerdere burgers, in het kader van de behandeling van een individueel dossier of het nemen van een administratieve of gerechtelijke beslissing.

Het vragen van informatie zoals bedoeld in artikel 8 is geen tussenkomst in de zin van dit hoofdstuk.

Art. 11

Elk Kamerlid waakt er ten allentijd over dat een eventuele tussenkomst de scheiding der machten, de autonome beslissingsbevoegdheid van de ambtenaren en van de betrokken diensten, evenals de objectiviteit van de procedures en de gelijke behandeling van de burgers eerbiedigt.

Art. 12

1. Iedere tussenkomst waarbij gepoogd wordt het beslissingsproces van de bestuurlijke of gerechtelijke instanties te beïnvloeden, is verboden.

2. Iedere tussenkomst waarmee een lid van de Kamer een administratieve of gerechtelijke procedure poogt te versnellen, is verboden.
3. Iedere tussenkomst van een lid van de Kamer, die ertoe strekt een burger een onrechtmatig of onwettelijk voordeel te doen verkrijgen, is verboden.

Afdeling 2 – Tussenkomst met het oog op indienstneming

Art. 13

De Kamerleden mogen informatie verzamelen en doorgeven over de voorwaarden en organisatie van de examens en geschiktheidstests, alsook over de procedures van benoeming, aanstelling en bevordering.

Onverminderd de wetten waar de Kamer optreedt als benoemingsinstantie, verbinden de Kamerleden zich ertoe wanneer zij lid zijn van een publiek selectieorgaan, met geen andere criteria rekening te houden dan met de vereiste bekwaamheid, de resultaten die werden behaald tijdens het examen, het vergelijkend examen of de geschiktheidstest of de samenstellingscriteria van het betrokken orgaan.

Elke tussenkomst bij een selectie of evaluatieorgaan die tot doel heeft een kandidaat te bevoorstellen is verboden.

Art. 14

De Kamerleden mogen zich engageren tot het uitoefenen van toezicht op de objectiviteit van examens of geschiktheidstests. Om die objectiviteit te garanderen, kunnen zij inlichtingen inwinnen over de procedures en de evaluatiecriteria. Bij de eigenlijke selecties komen zij niet tussenbeide, maar *a posteriori* kunnen zij vragen stellen over de objectiviteit van het examen, de test, de evaluatie of de selectie. In geval van overtreding of van vermoeden van overtreding kunnen zij de tekortgedane partij bijstand verlenen als die via de geëigende kanalen beroep aantekent, dan wel gebruik maken van hun parlementair controlerecht door vragen te stellen aan de minister of, via de minister, aan andere politieke beleidsverantwoordelijken over de dienst waarvan men vermoedt dat die de objectiviteit van de selectieprocedure heeft geschonden.

Art. 15

De Kamerleden mogen werkzoekenden op de hoogte brengen van werkaanbiedingen in de particuliere en de overheidssector. Zij mogen op eigen initiatief werkgevers op de hoogte brengen van de toestand van die personen, zonder dat daar enige tegenprestatie uit mag voortvloeien.

Afdeling 3 – Schijndienstbetoon of ongevraagd dienstbetoon

Art. 16

De Kamerleden verrichten geen enkele vorm van schijndienstbetoon, waarbij zij bewust maar onterecht de indruk wekken dat zij bij de goede afloop van een dossier betrokken zijn geweest, ongeacht of de betrokken burger daar al dan niet om heeft gevraagd.

De Kamerleden verrichten ook geen enkele vorm van ongevraagd dienstbetoon.

HOOFDSTUK V – BEKENDMAKING DIENSTVERLENING

Art. 17

Rechtstreekse of onrechtstreekse publiciteit door de Kamerleden voor hun dienstverlening op het vlak van informatieverstrekking, doorverwijzing of tussenkomst wordt beperkt tot het meedelen van een of meer contactadressen, met bijvoorbeeld naam, foto, mandaat en politieke partij, de spreekuren, de telefoonnummers, alsook het post of e-mailadres, de website of enig ander elektronisch communicatiemiddel of sociaal medium waarlangs zij te bereiken zijn.

Die regels gelden niet voor bladen van politieke partijen of door het lid zelf uitgegeven politieke publicaties.

HOOFDSTUK VI – SLOTBEPALINGEN

Art. 18

Het is wenselijk dat, op geregelde tijdstippen, de fracties een synthese maken met de meest voorkomende problemen waarmee zij worden geconfronteerd in hun fractie, zodat de Federale Deontologische Commissie onbevooroordeelde adviezen kan uitbrengen en haar taak doelgerichter kan vervullen.

Art. 19

De Federale Deontologische Commissie neemt dit reglement in acht bij het verlenen van adviezen of het opstellen van aanbevelingen voor de Kamerleden.

Art. 20

Deze code treedt in werking op de dag na de eerstvolgende verkiezingen voor de Kamer van volksvertegenwoordigers die plaatsvinden op dezelfde dag als de verkiezingen voor het Europese Parlement.